

POSTANOWIENIE

28 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 28 sierpnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K. K.
przeciwko U. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej U. spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z 10 listopada 2022 r., I ACa 848/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 listopada 2022 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z 7 czerwca 2021 r. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda 91 360,14 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, wskazując że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oraz w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Skarżący pyta, czy ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje swoim zakresem uszczerbek w majątku właściciela pojazdu mechanicznego, który godzi się na wyrządzenie szkody.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o jej odrzucenie i zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa, usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane te funkcje, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka zachodzi wówczas, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze jest dostrzegalna *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego o charakterze elementarnym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym - a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka

zaskarżenia (zob. postanowienia SN: z 29 listopada 2022 r., I CSK 4912/22; z 30 listopada 2022 r., I CSK 2735/22; z 20 października 2023 r., I CSK 1612/23; z 26 października 2023 r., I CSK 76/23, i z 31 października 2023 r., I CSK 4805/22).

Nie można uznać, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona. Skarżący podkreśla, że Sąd drugiej instancji naruszył prawo materialne, zasądzając odszkodowanie, mimo że powód nie wykazał, jakiego rozmiaru szkody doznał. Wysokość odszkodowania została jednak oparta na opinii biegłego, na którą powołał się Sąd drugiej instancji. Zatem nie można uznać, że Sąd *ad quem* uchybił przepisom prawa materialnego, a tym bardziej nie można stwierdzić, jak się tego wymaga na tle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., że prawo zostało naruszone w sposób elementarny. Odrębną kwestią jest natomiast, czy poszkodowany może żądać odszkodowania wyliczonego według hipotetycznych kosztów naprawy w sytuacji, w której doszło do rzeczywistej naprawy pojazdu, czy też w takich okolicznościach odszkodowanie sprowadza się wyłącznie do kosztów faktycznie poniesionych. Kwestia ta nie jest jednak objęta żadnym z zarzutów skargi, a zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę w granicach podstaw.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. może być wyłącznie problem o charakterze prawnym, a nie faktycznym lub wynikającym ze stwierdzonych przez skarżącego uchybień sądu. Jego rozstrzygnięcie powinno stwarzać realne i poważne trudności, mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, na tle której zostało sformułowane, a także innych potencjalnych lub rzeczywiście toczących się spraw. Skarżący powinien w tym przypadku przedstawić pogłębioną argumentację. Zagadnienie prawne nie może odnosić się do subiektywnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (zob. np. postanowienia SN: z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18; z 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 552/17; z 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17; z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17). Powinno ono zostać sformułowane na tle dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny, tak aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się wyłącznie do samej subsumpcji stanu faktycznego i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN z 31 października 2023 r., I CSK 4205/22, i z 16 listopada 2023 r., I CSK 3355/23).

Nie można uznać, że w sprawie zachodzi przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne abstrahuje od dokonanych przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i prawnych. Choć częstotliwość wypadków, w jakich uczestniczył powód, oraz ich okoliczności mogą budzić wątpliwości w kontekście ich przypadkowości, to na tle przyjętych ustaleń faktycznych nie można stwierdzić, że poszkodowany godził się na wyrządzenie szkody.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy nie zasądził na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, gdyż wniosek o zasądzenie takich kosztów związany był z podstawowym wnioskiem o odrzucenie skargi kasacyjnej, co w niniejszej sprawie nie nastąpiło. Ponadto wskazać należy, że wniosek o odrzucenie skargi kasacyjnej w ogóle nie został skorelowany z treścią odpowiedzi na skargę, w której nie podniesiono argumentów na rzecz odrzucenia skargi.

[SOP]

[ms]